

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

FOLKETS FOTAVTRYKK I VÅR KOMMUNE

Kommunedirektørens innstilling

1. Det er et mål at Ørland kommune skal ha gode styringsverktøy for klima, naturmangfold og miljø for bruk i handlingsplan, økonomiplan og budsjettprosess. Behov for styringsverktøy må vurderes i oversiktsdokument klima, naturmangfold og miljø som skal utarbeides i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel.
2. I planarbeidet må det avgjøres om kommunes klimaregnskap- og budsjett skal omfatte kun kommunens virksomhet eller hele kommunen, og om kun direkte eller både direkte og indirekte utslipp skal medregnes. I den forbindelse bør det vurderes innbyggerbasert utslippskartlegging med mål om å engasjere våre innbyggere til en mer bærekraftig livsstil og positive folkehelsevalg, formidlet på en positiv måte.
3. Ørland kommunen inngår ikke på nåværende tidspunkt avtale med Folkets Fotavtrykk, men vurderer behov for slike verktøy i videre planarbeid.

Sakens bakgrunn og innhold

I kommunestyre 20.05.2021 fremmet MDG «Interpellasjon - Folkets Fotavtrykk i vår kommune». Forslag til vedtak i interpellasjonen var:

«Ørland kommune slutter seg til offentlig-privat partnerskapet Folkets Fotavtrykk som foregangskommune med mål om å inkludere forbruksbaserte utslipp i klimaplaner, budsjett- og regnskap, samt å engasjere våre innbyggere til mer bærekraftig livsstil, formidlet på en positiv måte. Forslaget finansieres gjennom saldering av budsjett.»

I interpellasjonen fremheves blant annet:

«Folkets Fotavtrykk er et offentlig privat partnerskap som visualiserer forbruksbaserte utslipp i et live oppdatert og interaktivt kart.»

«Folkets Fotavtrykk oppdateres blant annet av data fra banker og strømselskap som engasjerer sine kunder / kommunens innbyggere til mer bærekraftige valg gjennom egen nettbank/strøm-app. På denne måten vil innbyggere bli en del av en felles satsing hvor politikere og næringsliv gjør det enklere å leve miljøvennlig.»

Kommunestyre vedtok følgende:

«Kommunestyret delegerer til formannskapet å behandle interpellasjonen i sitt møte 3. juni 2021. Interpellasjonen skal behandles på bakgrunn av saksframlegg som utarbeides og fremmes av administrasjonen»

Folkehelsevurdering

Kommunestyre har gjennom planstrategien lagt til grunn at FNs bærekraftsmål skal være et viktig grunnlag for kommuneplanens samfunnsdel. Engasjement for å oppnå en bærekraftig livsstil er viktig i denne forbindelse. Folkets Fotavtrykk rapporterer at 72 % ønsker å leve mer bærekraftig, men at de fleste er usikre på hvordan. Et slikt (valgfritt) verktøy som måler utslipp i sanntid vil bidra til innsikt og kunnskap, og dermed engasjement som gjør det enklere å gjøre livsstilsendringer som bidrar positivt til både klima/miljø og folkehelse.

Administrasjonens vurdering

Ørland kommune jobber nå med kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplanene skal være gode styringsverktøy, som bidrar til strategisk styring med felles satsingsområder, mål og strategier. For å bli et godt styringsverktøy er det viktig at kommunen klarer å prioritere utfordringer og satsingsområder for den kommende perioden. Planene vil danne grunnlaget for årlig revidering av handlingsplan, økonomiplan og budsjettprosess.

I planstrategien ble bærekraftmålene til FN trukket frem som viktige for kommunens planarbeid. FN bruker de tre pilarene klima og miljø, økonomi og sosiale forhold til å beskrive bærekraftig utvikling. I planprogrammet til kommuneplanens samfunnsdel er det beskrevet at det er igangsatt utarbeiding av et oversiktsdokument klima, naturmangfold og miljø. Dette arbeidet vil danne et viktig grunnlag for kommunens planer. I tillegg deltar Ørland kommune i Nettverk Lavutslipp Trøndelag i regi av Trøndelag fylkeskommune, og har gjennom nettverket startet klimaregnskapprosessen.

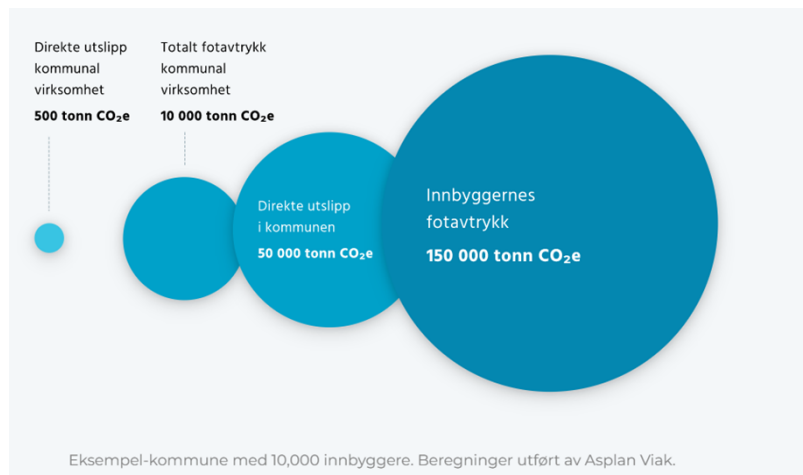
Det trengs gode verktøy for å kunne behandle klima, naturmangfold og miljø på en god måte ved den årlige revideringen av handlingsplan, økonomiplan og budsjettprosess. Ørland kommune har per i dag ikke slike verktøy, men administrasjonen utreder dette i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel. I dette arbeidet har administrasjonen deltatt på Webinar og skaffet seg noe informasjon om blant annet Folkets Fotavtrykk.

Administrasjonens foreløpige vurdering er at Folkets Fotavtrykk er et godt verktøy for innbyggerinvolvering, som inkluderer indirekte utslipp og ikke bare direkte utslipp, gjennom å kombinere offentlige utslippsdata med sanntidsdata fra banker og strømselskap. Kommunen står for bare omtrent 7 % av de totale utslippene i en kommunene (0,3 % dersom man bare inkluderer kommunens direkte utslipp). Et slikt verktøy vil bidra til klimaomstilling og måloppnåelse både lokalt og globalt, både for enkeltpersoner og næringslivet. I tillegg vil det stimulere til lokalt engasjement og medvirkning, samt positiv utvikling av folkehelse. Bl.a. Trondheim, Asker og Stjørdal kommuner bruker dette.

Folkets Fotavtrykk vil ikke dekke kommunens behov for utarbeidelse av klimaregnskap, men vil være et supplerende verktøy som bidrar med data til klimaregnskapet. En årlig reduksjon på 10 % er nødvendig for å nå regjeringens klimamål om 50-55 % reduksjon av klimagassutslipp innen 2030. Dette krever samarbeid og innsats fra både enkeltpersoner, næringsliv og myndigheter. Verktøyet vil gi innsikt som gjør det enklere å ta riktige valg, og synliggjøre effekten av politikk

og innbyggerinvolvering. For kommunen vil f.eks. kartet fra Folkets Fotavtrykk kunne synliggjøre effekter av nye ladestasjoner, sykkel- og gangveier og utlåssentraler. For innbyggere vil appen synliggjøre effekten av daglige valg, og engasjere gjennom samarbeid og utfordringer mot andre kommuner.

Illustrasjonen under er hentet fra Folkets fotavtrykk sine hjemmesider og illustrer forskjellig vurderinger av klimaregnskap.

Forskjellige klimaregnskap (Kilde: Folkets fotavtrykk)

For ytterligere informasjon om Folkets Fotavtrykk kan en besøke deres hjemmeside:

<https://www.ducky.eco/folkets-fotavtrykk/>

Folkets Fotavtrykk er et verktøy under utvikling. Kommuner er nå invitert til å være foregangskommuner. En eventuell avtale innebærer at kommunen inngår databehandleravtale og gjennom å betale medlemsavgift på 45 000 kr eller 65 000 kroner vil kommunen få tilgang til en betaversjon i 12 måneder fra datatilgang er gitt.

Selv om den direkte kostnaden for å bli foregangskommune er relativt lav, så vil det medføre annen ressursbruk for å kunne benytte dette verktøyet på en fornuftig måte. Administrasjonen mener det er viktig at Ørland kommune jobber på en strategisk måte gjennom kommuneplanens samfunnsdel for å bli en foregangskommune innen klima, miljø og naturmangfold. Kommunen har begrensede ressurser og anbefaler at dette arbeidet blir prioritert først. Det er naturlig at dette arbeidet inkluderer vurdering av om verktøy som Folkets Fotavtrykk, som har til hensikt å gi data om forbrukerbasert utslippskartlegging med mål om å engasjere våre innbyggere til mer bærekraftig livsstil, formidlet på en positiv måte.

Administrasjonen anbefaler ikke at kommunen på nåværende tidspunkt inngår avtale med Folkets Fotavtrykk, men prioriterer arbeidet med oversiktsdokument for klima, naturmangfold og miljø som skal utarbeides i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel. Valg av verktøy anbefales gjort gjennom arbeid med kommuneplanens samfunnsdel.

Vedlegg

1 MDG-Interpellasjon til kommunestyremøte 20. mai 2021